
**XIN LƯU Ý:
ĐÂY CHỈ LÀ BẢN CHÉP NHÁP
CHƯA ĐƯỢC SỬ GIÁC NGUYÊN HIỆU ĐỈNH.
QUÝ PHẬT TỬ TẠM THỜI CÓ THỂ DÙNG LÀM
TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU CHO RIÊNG MÌNH.
XIN TRÁNH IN ẮN PHỔ BIẾN.**

Kinh Thập Thượng (Dasuttara Sutta) 6b

<blockquote>Kalama tri ân bạn ngocthytran00 ghi chép.</blockquote>

[04/09/2022 - 06:26 - ngocthytran00]

KINH THẬP THƯỢNG (DASUTTARA SUTTA) 6B

Có được cái mình thích là hạnh phúc, mà ghét là đau khổ. Cứ như vậy, để trốn khổ tìm vui người ta tìm đến 2 nguồn cuộc sống. Một là sống thiện, hai là sống ác. Sống thiện thì chết sanh làm người, rồi hết tuổi thọ trở lại đường cũ. Còn sống ác là si, sát sanh, ... vì sao?

Trí thấy 3 đời là thấy như vậy đó, thấy chán quá, thấy thế giới chỉ có 2 thứ hạnh phúc và đau khổ. Bây giờ trong room có nhiều người xăn tay áo cãi với tôi, nhưng mà các vị tìm coi có cái khác không hay chỉ có bao nhiêu đó thôi. Thích và ghét, ghét và thích, từ lúc lọt lòng mẹ cho đến khi vào quan tài, từ lúc ẵm ngửa cho đến lúc ghét cái mình thích, thích cái mình ghét là đau khổ. Cứ bao nhiêu đó từ sáng tới chiều, mà ngay trong lúc tôi đang giảng ở đây thì cái hạnh phúc và đau khổ nó đang xen kẽ nhau.

Hiện giờ nè, cứ giảng là phải nhắm mắt, mà mở mắt ra thấy nó rớt rồi cái nó bực. Cái bực đó chính là khổ đó quý vị. Còn mở mắt ra mà thấy quý vị nghe rõ cái tự nhiên nó khoái à. Quý vị thấy không, may mà mình ngồi nghe giảng mà còn có đau khổ đó chứ đừng nói là làm chuyện khác. Bực quá mà, mở ra mà thấy mất rồi, rớt rồi, té rồi.... là thấy oải. Mà lâu lâu mở ra thấy để nghe rõ mình thấy yên tâm, thấy khỏe.

Quý vị thấy không, ngay lúc giảng kinh mà khổ và vui nó đã xen vào nói chi là trong quãng đời đặng đặng, đặng đặng, dài dằng dặc mấy chục năm trời cứ trốn khổ tìm vui, trốn khổ tìm vui, trốn khổ tìm vui. Cái vui thì không có bền, cái khổ thì nhưc đầu quá đi, cái khổ đừng có nói tới nó, quá rồi, quá ngán.

Cái vui không có bền mà muốn kiếm được nó trần ai khoai củ, đó là sự đời, chuyện khổ là khổ chỗ đó. Cái vui thì khó tìm mà tìm được rồi giữ cũng không có lâu. Giữ không lâu có 2 cách, 1 là nó bỏ mình nó đi, 2 là mình chán nó. Đó là cái ngọt đó. Còn cái đắng thì khỏi nói, cái đắng nó có mặt lúc nào là khổ lúc đó.

Cho nên trí 3 đời là trí như vậy đó nha.

Thế nào là 3 pháp cần phải thắng trí? Đó là dục giới, sắc giới và vô sắc giới.

Cái này đã giải thích rồi. Niềm đam mê trong dục nó mới dẫn đến sự có mặt trong các cõi dục, đó chính là dục giới. Niềm đam mê trong thiên sắc nó mới dẫn đến sự chứng đắc và tái sanh trong cõi thiên sắc giới, đó gọi là sắc giới. Niềm đam mê trong vô sắc giới và sự tu tập thiên định vô sắc giới dẫn đến cảnh giới vô sắc, đó chính là vô sắc giới.

Cái này giải thích rồi cho nên tôi giải thích nhanh thôi.

Bây giờ các vị tưởng tượng các vị nhận ra 1 điều, mình nghe pháp nhiều, mình học đạo nhiều có cái sướng là từ đây về sau mấy cái từ khó này mình không thấy nó lạ với mình nữa. Chứ hồi đó tới giờ mình thấy dục giới mình không biết dục giới là cái gì, sắc giới là cái gì. Rồi hồi đó giờ mình quen,

mình không có nghe giảng, mình nghe 3 cái trí này mình lạnh xương sống. Tự nhiên có 3 pháp cần phải sanh khởi, đó là trí đối với quá khứ, trí đối với tương lai, trí đối với hiện tại.

Bây giờ xin hỏi lại lần nữa là trong room đã hiểu được 3 trí đó hay chưa? Hiểu rồi. Rồi.

Thế nào là 3 pháp cần được tác chứng? Tức là cần chứng ngộ, chứng đắc đó. Đó là túc mạng minh, sanh tử minh và lậu tận minh.

Lậu tận minh là sao? Cái này giảng rồi.

Túc mạng minh là có người – tôi cố ý tôi xài chữ có người, chứ tôi không nói ai hết. Có người trên đời này tu tập thiền định, nói vắn tắt là tu tập thiền định có khả năng nhớ lại đời trước.

Túc mạng minh là trí thấy được quả luân hồi. Sanh tử minh là trí thấy được nhân luân hồi. Lậu tận minh là trí nhàm chán trong nhân quả luân hồi và cắt đứt mầm luân hồi gọi là lậu tận minh.

Thấy được quả luân hồi là sao? Túc mạng minh nhớ được kiếp trước của mình, người khác, tại sao có chuyện làm trâu, làm heo, làm vua, làm tướng. Tại sao có chuyện nghèo, giàu, hiền, ngu, trí khờ, nam, nữ, sanh làm loài này, loài kia, thấy rõ tất cả những chuyện cũ được gọi là thấy rõ quả luân hồi.

Còn thấy rõ nhân luân hồi là sao? Đó là sanh tử minh, sanh tử trí. Là thấy rõ vì đâu mình làm vua, vì đâu kiếp đó mình làm phước, làm kỹ nữ, làm du đãng, vì đâu kiếp đó mình làm công hầu khanh tướng, làm mệnh phụ phu nhân. Tại sao kiếp đó mình không đủ ăn, tại sao kiếp kia mình ăn nửa bỏ nửa. Là tại sao? Minh thấy rõ, thấy rõ nha.

Túc mạng minh là thấy rõ quả luân hồi, còn sanh tử minh là thấy rõ nhân luân hồi. Thấy rõ hết (không nghe rõ) 6:45 của Đức Phật Thích Ca Mâu Ni của mình trong đêm thành đạo.

Trước hết đêm đầu tiên Ngài dùng Túc Mạng Minh để Ngài nhớ lại vô số kiếp đời sống Ngài lạnh xương sống. Ngài thấy trời đất oi lúc làm vua, làm chúa, lúc làm trâu, làm chó, lúc đói, lúc no, lúc nghèo, lúc giàu, lúc sướng, lúc khổ, lúc lên lúc xuống, Ngài thấy Ngài ngán quá. Rồi đến canh giữa, mà tại sao Ngài phải mất mấy canh lặn, vì sao? Vì thuyền to thì sóng lớn.

Cái nhớ phải mất mấy canh mới xứng tầm với Ngài, cái nhớ vô lượng chứ không phải cái nhớ .....

(không nghe rõ). Ngài phải thấy như vậy, Ngài phải thấy quả luân hồi, tiếp theo Ngài thấy vì sao có quả luân hồi đó. Ngài thấy rõ à là do sát sanh nó tạo ra cái đó, trộm cắp nó dẫn tới cái đó, tà dâm, nói láo, uống rượu, do phỉ báng Thánh nhân, do tà kiến, ngã mạn, hoài nghi dẫn đến cái đó.

Và tới cái thứ 3, đặc lậu tận minh là sao? Ngài mới lấy cái nhân, cái quả cộng lại thành ra quán chiếu như vậy. Ngài thấy à thì ra nói rằng dòng luân hồi của ông A, bà B chứ thật ra nó chỉ là sự tiếp nối của thiện ác buồn vui.

Chúng sanh do vô minh trong 4 đế cho nên có kẻ làm thiện, có kẻ làm ác, hễ làm thiện thì cho quả vui, còn làm ác thì cho quả khổ. Khi nó cho quả thì sao? Khi được hưởng quả vui thì người ta khởi tâm tham, lại mầm sanh tử nữa. Còn khi gặp quả xấu thì lòng buồn, giận, lại gieo mầm sanh tử nữa. Ngài thấy rõ như vậy đó, nghe kịp không? Ngài thấy rằng do vô minh trong 4 đế mới có chuyện tạo ra thiện ác. Chính vì có nghiệp thiện ác nên có quả buồn quả vui. Khi mình đã vô minh rồi mà gặp quả vui thì mình gặp bằng tâm tham, khi buồn gặp quả buồn thì mình gặp bằng tâm sân.

Ngài thấy rõ tham sân này ở đâu mà có? Do vô minh, mà đâu phải tự nhiên vô minh là nó có tham, sân. Nó phải dựa vào cái gì, phải có chỗ tựa chừ. Nó dựa vào 6 căn. Do vô minh nó mới tạo nghiệp thiện ác, do có nghiệp thiện ác mới có tâm đầu thai các cõi. Tùy vào các cõi, tùy vào chúng ta đầu thai cõi nào mà chúng ta có đủ 6 căn mắt, tai, mũi, lưỡi hay không. Có những cõi chỉ có 3 căn, có cõi 6 căn, rồi có những cá nhân chỉ có 2 căn, 1 căn thôi, vd như người tàn tật.

Ngài thấy rõ do có 6 căn ta mới thường thức 6 trần, từ chỗ thường thức 6 trần mới có thích và ghét, do có thích và ghét nó mới tiếp tục tạo ra nghiệp thiện, nghiệp ác. Do nó tạo nghiệp thiện, nghiệp ác nó bèn tiếp tục có tâm đầu thai về các cõi. Vì có tâm đầu thai về các cõi cho nên nó mới có kiếp sống, mà hễ có kiếp sống thì có sanh già đau chết. Rồi từ thân sanh già đau chết này người ta lại tiếp tục làm thiện ác để tiếp tục có 6 căn. Có 6 căn để tạo nghiệp thiện ác, rồi tạo nghiệp thiện ác để tiếp tục có 6 căn. Nó cứ vòng vòng, vòng vòng, vòng vòng... tại sao nó không có hồi kết là vì sao? Là bởi vì vô minh trong khổ đế. Do nó không thấy rằng mọi thứ là khổ nên đam mê cái gì cũng là đam mê trong khổ. Mà hễ còn đam mê trong khổ thì còn tiếp tục khổ. Muốn hết khổ thì đừng thích

trong khổ nữa. Ngày nào hết thích thì được gọi là chứng diệt đế. Con đường nhìn khổ để lìa tập, chứng diệt con đường ấy được gọi là đạo đế. Hoàn tất hành trình này được gọi là lậu tận minh.

Như vậy thì tôi vừa giảng xong phần 3 chi.

Tiếp theo mình học về 4 pháp.

Thế nào là 4 pháp có nhiều tác dụng?

Bây giờ mình phải quay lại cho những vị mới vào nghe sợ các vị thấy lạ, tại sao ở đây kinh này có nội dung ngộ quá vậy ta, gì mà từng nhóm số số là vì sao? Là vì Ngài Xá Lợi Phất Ngài muốn gom lại toàn bộ nội dung Phật pháp trong mấy chục năm của Đức Phật gom vào trong 1 bài kinh.

Cho nên là các vị biết vd như 3 pháp cần được tác chứng, 3 pháp cần được biến tri, nếu mà nói rộng rãi cả bộ kinh rất là dài. Ngài Xá Lợi Phất Ngài thấy bây giờ gom gọn lại cho đệ tử học thuộc lòng. Chỗ nào họ không hiểu thì họ đi hỏi, còn hiểu rồi thì họ học thuộc lòng, ghi nhớ, rồi nếu được đem dạy lại cho người khác để duy trì mạng mạch của chánh pháp. Tôi thấy cái này cũng là sáng kiến rất là độc đáo.

Bây giờ bắt đệ tử học kinh thì ngán quá, bắt nó học kinh điển trích yếu thôi, những kinh tinh hoa thôi, cốt lõi thôi. Cái nào họ hiểu được thì hiểu tùy trình độ mỗi vị, có vị hiểu rộng, có vị hiểu hẹp, có vị sâu, có vị cạn. Chuyện đó tính sau nhưng căn bản là đem Phật pháp kể ra từng nhóm, từng nhóm cho nó dễ nhớ.

Nhóm đầu tiên trong pháp 4 chi, thế nào là 4 pháp có nhiều tác dụng? Bốn bánh xe: các vị coi có chịu nổi không? Các vị coi có chịu nổi không? Thế nào là 4 pháp có nhiều tác dụng? Bốn bánh xe. Bốn bánh xe là cái gì? Chết tươi. Các vị còn nghe không?

Các vị có thấy chữ cakka chúng tôi viết không? Tại sao Ngài để bánh xe. Cái này là cái chết. Trong chú giải người ta để rất rõ, cái chữ cakka có 2 nghĩa, nghĩa 1 là bánh xe, nghĩa 2 là cái đưa người ta từ nơi này đến nơi khác, cái mà vận chuyển đồ đạc và con người gọi là cakka. Phương tiện đưa người và vật từ nơi này đến nơi khác thì gọi là cakka. Nghĩa đen là bánh xe, nghĩa bóng là phương tiện hay điều kiện để đưa người ta đi từ nơi này qua nơi khác. Ở đây Ngài để nghĩa đen mới ghê chứ. Ngài để 4 bánh xe nó rất là kỳ.

Các vị nghe các vị hiểu chưa? Cakka có 2 nghĩa. Nghĩa đen là bánh xe, nghĩa 2 của nó là phương tiện đưa người và vật từ nơi này tới nơi khác. Ở đây Ngài Xá Lợi Phất Ngài mới nói là có pháp đưa chúng ta đi từ nơi này qua nơi khác. Nếu có được 4 cái này thì chúng ta sẽ từ thấp lên cao, từ phàm sang Thánh. Nếu không có 4 cái này thì 1 là không có, 2 là có theo hướng tiêu cực, có theo hướng xấu, thì chúng ta sẽ sa đọa, chúng ta sẽ đi về chỗ tệ hại hơn. Đó là gì?

Một là: trú ở trung quốc. Khổ quá chữ majjhanhadesa có nghĩa là xứ, trong chú giải có nói rõ, chữ majjhan có nghĩa là nơi chốn dễ dàng giao lưu tri thức với thiên hạ muôn phương đặc biệt là tứ chúng của Đức Phật. Majjhanhadesa ở đây là cái nơi chốn dễ dàng giao lưu tri thức với thiên hạ muôn phương đặc biệt là tứ chúng của Đức Phật. Cái đó là điều kiện rất quan trọng nha.

Bởi vì Ngài nói có những nơi chốn mà chư Tăng và họ không lui tới được là coi như ánh sáng Phật pháp không cách nào rọi tới. Thời đó mà đã có khái niệm vùng biên rồi quý vị thấy dễ sợ không? Nó ghê là ghê chỗ đó, cái này tôi sẽ giải thích.

Thứ 2: Thân cận thẳng nhân, ở đây có nghĩa là hiền nhân, gần người lành.

17:20

Thứ 3: Chánh nguyện tự thân, sammapanihita có nghĩa là chí hướng sống cao đẹp.

Thứ 4: Tạo phước trong quá khứ, (pali) 17:28 có túc duyên.

Đây là 4 cakka, 4 điều kiện để đưa mình đi lên và từ đó dẫn đến chuyện có 4 bánh xe để đưa mình đi xuống. 4 bánh xe để đưa mình đi xuống là sao? Là 4 điều kiện, 4 phương tiện.

Một là sống ở chỗ không tiện để giao lưu gặp gỡ Tứ chúng. Thứ 2 là gần người xấu. Thứ 3 là có hướng sống bất thiện. Thứ 4 là tạo quá nhiều ác nghiệp.

Các vị lật ngược lại đùm tôi, lật ngược lại. Cái này trong kinh giải thích chứ tôi không nghĩ ra được cái này.

4 phương tiện này nè, cứ lấy 4 phương tiện hướng thượng suy ra 4 phương tiện hướng hạ.

1) Sống ở majjhanhadesa, nơi chốn nào, trung tâm ở đây là ngã 4 thiên hạ đó, trung quốc ở đây là ngã tư thiên hạ là sao? Là chỗ này dễ dàng gặp gỡ, giao lưu, học hỏi, trao đổi kiến thức với thiên hạ muôn phương, đặc biệt là tứ chúng. Nhớ cái đó! Nói cho nó hết, chỗ này rất quan trọng.

Trong từng phút, trong từng giây chúng ta nghĩ nhiều về cái gì, chúng ta nói về cái gì, chúng ta làm cái gì, tức là nói, làm và suy tư cái gì. Chính 3 nghiệp này nó đang lặng lẽ, nó đang âm thầm, nó đang kín đáo tạo ra 1 cảnh giới tái sinh cho chúng ta ở kiếp sau.

Trong room có nghe kịp không? Đừng có nói với tôi là tôi bỏ thí nhiều, năm nào tôi cũng làm thí chủ dâng y, năm nào tôi cũng in sách, in kinh, năm nào tôi cũng đúc chuông, đúc tượng. Xin thưa, tôi rất tùy hỷ với công đức của các vị nhưng mà tôi phải nói 1 chuyện làm cho các vị rung rinh. Đó là cái phước nó không đủ đâu, quan trọng nhất là trong 1 ngày, trong 1 giờ, trong 1 tháng, trong 1 năm, trong 1 tuần, hay là trong 1 đời, các vị nghĩ nhiều về cái gì, nghĩ nhiều về cái gì? Chính cái đó nó đang âm thầm, kín đáo, lặng lẽ tạo ra 1 cảnh giới, 1 nơi chốn đi về cho quý vị.

Cho nên nếu mình muốn sanh ra hoặc là muốn được sống ở chỗ muốn sanh hoặc muốn sống ở chỗ dễ dàng giao lưu với Tứ chúng, với người thiện căn thì sao? Mình phải có tâm ý tương thông với họ, mình phải có password, mình phải có mật mã, mình phải có pass code của họ thì mình mới có thể gặp họ. Passcode là gì ta? Đó là mình phải có lòng vô tham, phi dục, buông bỏ, mình phải có lòng vô sân tức là tha thứ, bao dung, ... 21:32, phải có lòng vô si là phải có sự siêng học hỏi và biết chán sợ bóng tối, chán sợ sự kiêu ngạo, chán sợ sự thỏa mãn quá sớm cái tri thức ngu ngốc của mình.

Phải có mấy cái này thì mình mới có thể có điều kiện giao lưu, gặp gỡ, học hỏi và trao đổi với các Thánh Tăng khắp thiên hạ muôn phương. Còn nếu như mình tham nhiều quá mà không nhìn lại, sân nhiều quá mà không 1 phút nhìn lại, si nhiều quá, ái mạn kiến nghi nhiều quá mà không có 1 phút nhìn lại để sửa chữa, để nâng cấp thì coi như mình đang âm thầm, kín đáo tạo ra 1 chỗ đi về âm u, xám ngắt, toàn là mây chiều sương sớm. Nên nhớ điều đó, chứ không phải muốn là được đâu nha.

Cho nên người ta có 1 câu rất là nổi tiếng “ta không thể chọn nơi sanh nhưng ta hoàn toàn có thể lựa nơi để sống” là như vậy đó.

22:32

Và nơi mình sống nó được tạo dựng không phải chỉ bởi đồng tiền duy nhất này mà nó còn là những chuẩn bị về tâm tư, khuynh hướng tâm lý về đời sau kiếp khác nữa. Nói ra nói hoài chúng ghét. Có những xứ như Thụy Sĩ, nó sạch như thế này, nó đẹp như thế này không phải ai muốn làm việc ở đây cũng được, mình phải có cái (không nghe được) gì đó, mình phải có thức gì đó nó xô người ta về đây.

Có những nơi chốn tam đại đồng đường 3-4 thế hệ nhồi vô căn nhà có mấy mét vuông, cái mái tole nó nóng le lười, nóng muốn chết luôn, bên ngoài thì ống cống nó hôi, nó tanh, con nít (đua?) xe chạy bụi bay mù mịt, mà sống ngày này qua tháng khác, ở trần trụi trực, mặc áo vô nó nóng chịu không nổi, đêm 1h-2h sáng vẫn còn nóng. Nó có những cảnh giới nó nản như vậy.

Nhưng mà quý vị biết có những nơi chốn nó đẹp như cõi tiên .....

..... (đoạn này nghe không rõ)

Có rất là nhiều những ngôi nhà, những villa bên bờ hồ đóng cửa thuê người ta dọn dẹp, còn người chủ rong chơi ở đâu đó. Trong khi bên Châu Á có những chỗ không có chỗ ở, người ta phải neoh nhóc, lúc nhúc chen chúc trong cái chỗ chật hẹp, là vì sao? Là vì phước sao thì ta về cảnh giới như vậy. Nhớ nha!

Đầu tiên là muốn đi về cảnh giới nào thì chuyện đầu tiên trên hết mình phải chuẩn bị tâm lý tương ứng thích hợp để có thể về đó. Thứ 2 muốn gặp gỡ, muốn ở chỗ có điều kiện gặp gỡ thì giả định là mình ở chỗ đó mình mới gặp gỡ được các phi hiền, thánh nhân hay không. Muốn gặp gỡ các bậc hiền nhân, thánh nhân mình phải biết password của họ. Có nghĩa là mình phải có tâm tư, mình phải có tấm lòng có thể bắt nhịp được với họ, mình mới học hỏi được họ. Còn không thì sao? Không thì trớt quớt.

Như bữa hôm tôi đọc cho bà con nghe câu thơ tào lao của VN là:

Có khi nào trên đường đời tấp nập

Ta vô tình đi lướt qua nhau

Bước vội vã không ngờ đang đánh mất

Một tâm hồn ta vẫn đợi từ lâu

Mình muốn tu thiền, mình muốn có từ tâm, mình muốn có kham nhẫn, mình muốn có hạnh xả, mình muốn có thiền định, mình muốn có pháp. Nhưng mà muốn là muốn vậy thôi chứ mình không có trang bị trong đời sống tu tập cho nên mình không có gặp được mấy thầy này. Mà nếu gặp mình chỉ đi phớt qua thôi, mình nghe họ nói mình không có đồng ý. Cho nên mình không có thể nào mình gặp được họ. Mình ở chỗ thích hợp mà phải gặp được họ nữa, rồi sao ta? Phải có hướng sống cao đẹp. Là sao? Uppasammapanidhi 25:45 có nghĩa là hướng sống cao đẹp. Có nghĩa là mình hướng, uppa là chính mình, samma là đúng đắn, panidhi là cái khuynh hướng, tự mình có khuynh hướng sống đúng đắn. Nếu mình dịch sát nghĩa, kiểu dịch cho mấy em tiểu học, anh đó là 1 đề mục bản thân của chính mình. (26:00)

Samma là chân chánh, là đúng đắn, panidhi là khuynh hướng là disposition – khuynh hướng tâm lý. Thế nào là hướng sống tốt đẹp? Hướng sống mà mình sống làm sao mình nhắm chuyện làm cho bản thân mình ngày 1 tốt hơn, biết pháp nhiều hơn, sống làm sao mà mình mong cho người khác tốt hơn, đẹp hơn. Chứ đừng sống kiểu chỉ mong vinh thân, phì da, cho bản thân mình sung sướng nhàn hạ, cho bản thân mình sung sướng, nhà mình mập cái thầy ra không màng đại nghĩa, không màng dân tộc đất nước, không màng đất đến chúng sanh 3 giới 4 loài. Kiểu sống đó được gọi là khuynh hướng sống thấp kém, hèn hạ. Còn nếp sống biết nghĩ đến lợi ích của thiên hạ, biết nghĩ đến chuyện nâng cấp bản thân ngày cho 1 tốt hơn, cho trí ngày 1 nhiều hơn, định nhiều hơn, tuệ nhiều hơn, thiện nhiều hơn, kham nhẫn, hành, xả, pháp, bao dung nhiều hơn. Nếp sống này được gọi là nếp sống cao đẹp.

Các vị nhớ trong kinh có 1 lần Ngài Mahānāma là 1 phú hộ, Đức Phật đến thăm Ngài. Ông hỏi Thế Tôn, bạch Thế Tôn, chúng con phải làm sao để hộ niệm cho người sắp chết? Có nghĩa là cảnh tình người sắp chết. Chúng con là những người cư sĩ, chúng con phải hộ niệm như thế nào, giúp đỡ được gì cho những người sắp chết?

Đức Phật Ngài dạy rằng, này Mahānāma, với người mà người thân sắp chết thì sau đây là những việc cần làm. Hãy đến nói với họ là hãy thanh thản ra đi, đừng tiếc nuôi, đừng sợ hãi vì tấm thân này nó đã cũ kỹ, nó đã đau đớn, nó đã già cỗi, nó đã trở thành đồ đáng vứt đi, nó như là cái chén bằng đất đã bị mẻ, đã bị nứt, đã bị trầy xước, nó không có đáng.

Bây giờ mình ra đi trong chánh niệm, ra đi trong sự an lành thì sẽ có được cảnh giới khác tốt hơn. Giống như lia bỏ cái chén bằng đất để đổi lấy cái chén bằng vàng.

Thứ 2 nữa, này Mahānāma hãy nhắc nhở những người sắp đi rằng cảnh giới loài người dù gì cũng còn nhiều bận rộn, nhiều mệt mỏi, tranh đấu, giành giật, máu lệ ngán ngẩm lắm. Hãy tác ý đến cảnh giới của Tứ Thiên Vương, ở đó an ổn lắm, sống trường thọ hơn. Nhưng mà cảnh giới Tứ Thiên Vương không bằng cõi Đao Lợi, cõi Đao Lợi vẫn không bằng cõi Dạ Ma, Dạ Ma vẫn không bằng cõi Đâu Suất, từng bước từng bước mà nhắc như vậy. Cõi Đâu Suất vẫn không bằng cõi Hóa Lạc, mà cõi Hóa Lạc Thiên không bằng cõi Tha Hóa Tự Tại, và cõi Tha Hóa Tự Tại tuy là cõi dục giới cao nhất nhưng vẫn còn chìm sâu trong 5 dục.

Hãy tác ý đến các cõi Phạm Thiên chỉ có thiền định. Nhưng mà ở trong cõi Phạm Thiên có thiền định sống hỷ lạc an lành vẫn không bằng sự chấm dứt sinh tử. Vì sao? Vì cõi Phạm Thiên nào khi hết tuổi thọ cũng phải đều sanh xuống. Các vị nghe kịp không?

Cho nên là từng bước, từng bước mình nâng cấp, nâng cấp cuối cùng khi mình đưa người ta lên cõi cao nhất thì mình quát 1 câu, mình nói: “Do cảnh giới này là cao nhất nhưng vẫn không bằng sự chấm dứt sanh tử”. Người đó đủ duyên thì với sự hướng dẫn về tuệ quán người đó có thể chứng đắc sơ, nhị, tam, tứ quả và giải thoát sanh tử.

Ở đây cũng vậy, hướng sống cao đẹp là sao? Có nghĩa là mình hướng đến cái cao hơn. Ngày xưa mình nghèo bây giờ mình phải nghĩ đến cái giàu, hồi xưa mình dốt bây giờ mình phải nghĩ đến cái khác. Ngày xưa mình là người Phật tử không biết học giáo lý, không thiết tha với kiến thức Phật pháp, bây giờ mình phải khá hơn 1 chút, bởi vì cái này tôi nói thiệt nha, phước nhiều mà Phật pháp dốt đặc thì khổ lắm quý vị biết không, khổ lắm. Bởi vì 2 người Phật tử có phước, 1 người dốt Phật pháp, 1 người giỏi Phật pháp, khi làm cùng 1 công đức, quả báo hoàn toàn khác nhau.

30:05

Vì sao? Trong A Tỳ Đàm nói, cái tâm đại thiện, tâm lành lúc làm phước nó có loại hợp trí và loại ly trí. Cái này mới mẻ nha. Nó có loại ly trí và loại hợp trí. Loại hợp trí là làm có hiểu biết, có nhận thức. Còn loại ly trí là làm cho có làm chứ cái đầu nó không hiểu biết gì hết. Ngay trong 2 người làm phước có trí là chênh lệch nhau nhiều lắm. Có anh ảnh làm phước bằng trí văn, có nghĩa bằng cái hiểu biết bằng chữ nghĩa thôi, còn có anh ảnh bằng cả khả năng suy tư, khổ vậy đó. Biết nhiều, học nhiều thì khả năng suy tư mới bén, mới sâu, mới rộng.

Cho nên cả 2 người đều làm phước giống nhau mà anh nào kiến thức Phật pháp nhiều, kiến trí nhiều, mà hể trí nhiều thì quả báo khác cái anh chàng kia. Cho nên rất là đáng thương, rất đáng buồn và vô cùng đáng tiếc cho những người bỏ ra mấy chục năm thờ thầy, cúng chùa, đồ chuông, đúc tượng, in ấn kinh sách mà không biết giáo lý, vô cùng đáng tiếc.

Thân người khó được, chánh pháp khó gặp, khi gặp được chánh pháp rồi, được mang thân người mà không chịu học chánh pháp. Các vị biết cái này các vị mới thấy rụng rời. Những kiến thức này nè, kiến thức quý vị đang học nè, không có vị Chánh Đẳng Giác đùng hòng chúng ta biết, ai dạy cho mà biết đây. Và cái biết của mình lúc đó là cái biết đủ để kiếm cơm, đủ để có nhà cao cửa rộng thôi quý vị, chứ còn cái nhận thức về cuộc đời này: Tôi là ai? Cuộc đời này là gì? Ở đâu tôi tới? Tôi sẽ về đâu? Cái đó còn khuya mới biết nha.

Cho nên cái này quan trọng lắm, phải có hướng sống là vậy, phải có hướng sống, còn cứ vui đầu vô công ăn việc làm, đi làm để sống, sống để đi làm, đi làm để sống. Như bữa tôi kể bên Virginia, bên Mỹ đó, kể câu chuyện mà tức.

Thằng bé nó thấy ông nội nó mỗi sáng chích máu thử đường, nó nhỏ xíu mới có 3 tuổi à, nó hỏi ông nội làm cái gì? Ông nói thử đường. Nó hỏi thử đường để làm cái gì? Thì ông thấy nó nhỏ quá ông làm biếng, ông nói thôi nói gọn thôi. Nó hỏi thử làm chi vậy nội? Ông nói để sống lâu. Nó hỏi sống lâu để làm gì? Ông nói sống lâu để thử đường.

Phải nói là đời sống của chúng ta chỉ là sự quẩn quanh. Cái ông cụ đó ông sống lâu để ông thử đường và ông thử đường để ông sống lâu. Tôi là Toại Khanh, cứ trung bình ngày cách ngày tôi mới thử 1 lần, hoặc là tôi lỡ tôi ăn hay uống cái gì ngọt vô, tôi chọt 1 miếng cho nó ra máu tôi thử. Mỗi lần chọt lại nhớ đến ông cụ chọt để sống lâu mà sống lâu để thử đường.

Mình cũng vậy, mình đi làm để có tiền sống, sống để đi làm. Mà cứ như vậy cho tới cái ngày coi như là về hưu thì nó nản quá, quý vị biết không?

Đó gọi là, trong đây gọi là chánh niệm tự thân có nghĩa là có hướng sống cao đẹp.

Còn Uppasammapanidhi tức là tự có khuynh hướng sống chính chắn, đúng đắn, càng lúc càng lên cao.

Rồi cái cuối cùng, cái này không giải thích mà hiểu chết liền. Cái cuối cùng là tạo phước trong quá khứ. Có nghĩa là sao?

Đây là 1 cách nói mẹo, bởi vì 3 cái đầu thì ngay bây giờ mình còn làm được, còn cái thứ làm sao làm trời? Cái thứ 4 có phước trong quá khứ là sao? Mà có phước trong quá khứ là chuyện đã rồi, quý vị đồng ý không, chuyện đã rồi. Bây giờ phải làm sao?

33:45

Yên tâm, khi người ta nói có phước trong quá khứ có nghĩa là sao? Ngày mai là tương lai của hôm nay, nhưng hôm nay chính là quá khứ của ngày mai. Có đúng không ta? Để hiểu câu này thì các vị phải hiểu theo mẹo đó. Pubbekatanayata các vị nhớ dùm tôi cái này. Hôm nay là hôm qua của ngày mai. Hôm nay là quá khứ của ngày mai. Cho nên quá khứ đã qua tôi không biết, tôi chỉ là bây giờ tôi cắm đầu, tôi tu cắm đầu, tôi làm phước là đủ rồi. Bởi vì những gì tôi làm hôm nay thì ngày mai này nó sẽ là phước lành trong quá khứ của tôi, nghe kịp không?

Và bên Tây có 1 câu vô cùng hay luôn: “Thật ra tương lai đã có mặt trong từng ngày quá khứ của chúng ta”, quý vị nghe kịp không? Không hề nói hiện tại mới sang chứ. Có nghĩa là từng ngày chúng ta đang chuẩn bị cho 1 tương lai, cách này nghe dễ hiểu. Còn cái này người ta nói: Thật ra tương lai đã len lỏi vào quá khứ chúng ta. Cái này đúng hay sai ta? Tương lai đã từng len lỏi vào quá khứ của chúng ta.

Nghĩa là cách đây 3 năm - 4 năm, tôi đã có 1 kiêu sống bê tha trụy lạc, tôi đã gây án, tôi đã bị truy nã gì đó, 3-4 năm về trước có đúng là quá khứ hay không? Và những chuyện tôi làm 3-4 năm về trước cho đến bây giờ nó có còn tiếp tục gây nguy hiểm cho tôi hay không. Chắc chắn có, vì sao? Vì bây giờ tôi vẫn đang bị truy nã đây, kính thưa quý vị. Và kiêu sống của tôi ngày xưa, kiêu sống của người gieo rắc mầm bệnh cho bản thân. Cho nên hôm nay, tuổi của tôi cũng còn trẻ, mới có 30 tuổi, 20 tuổi thôi cho nên mấy kiêu sống trụy lạc trước đây bây giờ nó chưa có xì ra, cơ thể tôi nó chưa đòi nợ. Nhưng khoảng chừng 5 năm nữa, 3 năm nữa, nó lớn tuổi 1 chút thì cơ thể tôi bắt đầu đòi nợ tôi. Gan nó đòi kiêu gan mà thận nó đòi kiêu thận, phổi tim nó đòi kiêu phổi tim.

Cho nên người ta nói tương lai thật ra đã len lỏi vào quá khứ của chúng ta từ lâu rồi là như vậy đó. Đây là kiêu nói rất là thông minh. Tại sao nói thông minh, là vì nó là 1 cách nói làm cho người ta chỉ ngoảnh mặt, người ta nhớ rằng ạ, thì ra cuộc đời chỉ là sự quẩn quanh hôm qua, hôm nay và ngày mai. Và người Tây Tạng họ có 1 câu còn lạnh xương sống nữa: “Kiếp sau của bạn có thể là ngày mai”. Cái câu này tôi rất là mê, tôi mê đến mức tôi nói mồn mồn. Kiếp sau của bạn có thể là ngày mai chứ không phải 5, 30 năm nữa.

Cho nên trong cái thứ 4 này có phước lành quá khứ là sao? Chuyện quá khứ mình không can thiệp được nữa nhưng mà điều này nó cho mình biết 4 chữ “phước lành quá khứ” nó cho mình thấy là chuyện cũ không thể nào sửa được, bây giờ mình sửa là sửa kịp nè. Nghĩa là tất cả những gì ta làm bây giờ nó sẽ là túc duyên quá khứ cho ngày mai.

Chúc các vị 1 ngày vui 1 đêm an lành nhiều mộng đẹp. Chúng ta hẹn gặp nhau vào ngày mai.

**XIN LƯU Ý:
ĐÂY CHỈ LÀ BẢN CHÉP NHÁP
CHƯA ĐƯỢC SỬ GIÁC NGUYÊN HIỆU ĐỈNH.
QUÝ PHẬT TỬ TẠM THỜI CÓ THỂ DÙNG LÀM
TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU CHO RIÊNG MÌNH.
XIN TRÁNH IN ẮN PHỔ BIẾN.**
